

บทที่ 4

ผลการศึกษาลักษณะและรูปแบบทางกายภาพของอาคาร

ผลการศึกษาลักษณะและรูปแบบทางกายภาพของอาคาร จะเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างประเภทอาคารจำนวน 20 อาคาร ทำการศึกษวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจและการสังเกต แบ่งการนำเสนอได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาลักษณะทางกายภาพของอาคาร

ใช้การนำเสนอเชิงพรรณนา ให้เห็นสภาพโดยทั่วไปของอาคารในแต่ละอาคารแผนผังแสดงการจัดวางห้องพักภายในตัวอาคารลักษณะที่พิก ขนาดพื้นที่ การระบายอากาศ งานสุขาภิบาล และระบบความปลอดภัยต่างๆในอาคาร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอยู่ในภาคผนวก

4.2 ผลการศึกษาค้นคว้าและข้อจำกัดเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของอาคาร

เป็นการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร กับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆ เพื่อทราบถึงปัญหาของอาคารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

4.1 ผลการศึกษาลักษณะทางกายภาพของอาคาร

ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประเภทอาคาร มีการบรรยายให้เห็นสภาพโดยทั่วไปของอาคารในแต่ละอาคาร ซึ่งข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวจะแสดงอยู่ในภาคผนวก ผู้วิจัยได้ทำการสรุปจากข้อมูลในการสำรวจลักษณะทางกายภาพของอาคาร แบ่งเป็น 4 หมวด ดังนี้

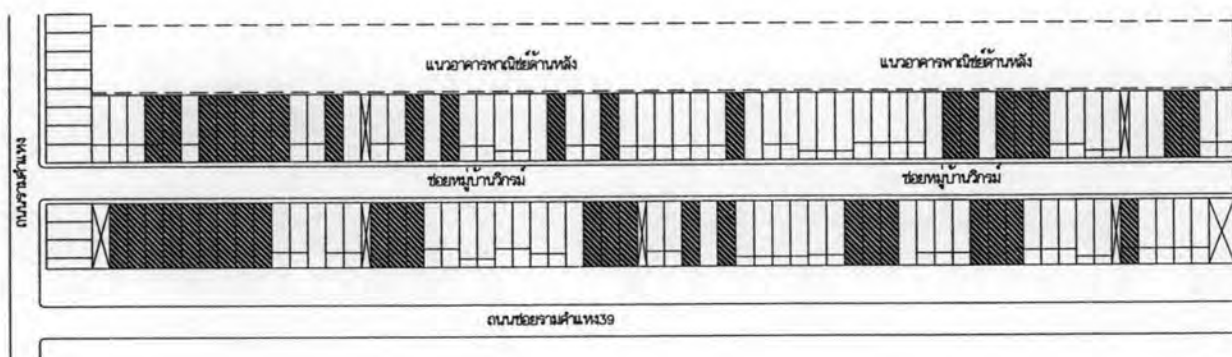
1. ลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย
2. ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย
3. ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย
4. สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

1. ลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1.1 อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ถูกดัดแปลงมาเป็นที่พักอาศัย โดยจัดทำเป็นหอพักหญิงทั้งหมด ยกเว้นอาคาร C4 ซึ่งเป็นหอพักรวม อาคารภายในซอยหันหน้าตรงกันโดยมีถนนภายในซอยหมู่บ้านวิกรมคั่นกลาง ซึ่งอาคารฝั่งด้านซ้ายของถนนภายในซอยบริเวณด้านหลังของอาคารดังกล่าวจะติดกับอาคารข้างเคียง ด้านหลังซึ่งห่างจากแนวรั้วและอาคารด้านหลังประมาณ 0.50 เมตร ส่วนอาคารฝั่งด้านขวาของถนนภายในซอยบริเวณด้านหลังของอาคารดังกล่าวจะติดกับถนนซอยรวมค่าแห่ง 39 ซึ่งบริเวณชั้นล่างของอาคารฝั่งดังกล่าวถูกจัดทำเป็นร้านค้าทั้งสองด้าน

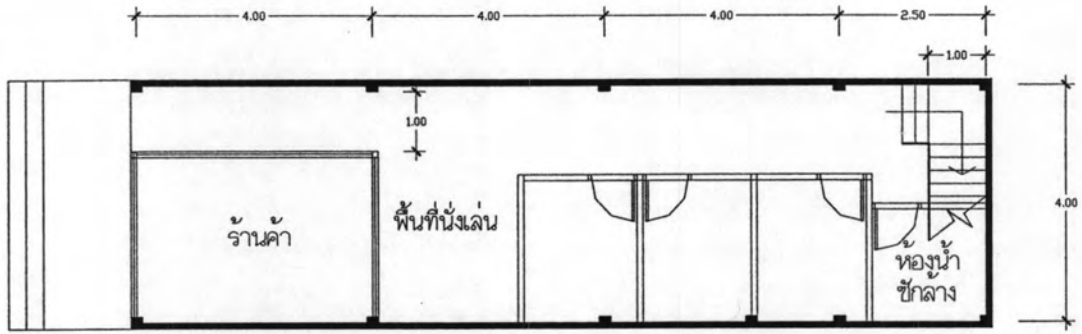
ภาพที่ 4.1 แสดงผังบริเวณโดยรอบของอาคารภายในซอยหมู่บ้านวิกรม

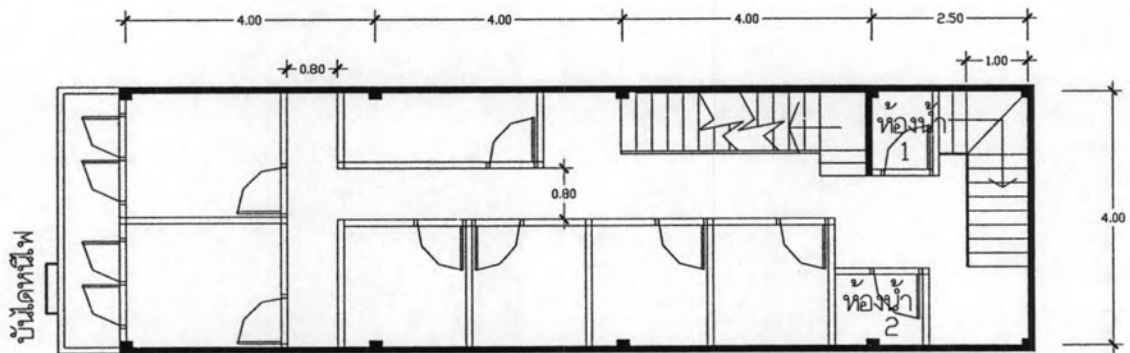
1.2 อาคารส่วนใหญ่บริเวณชั้นล่างจัดเป็นพื้นที่ส่วนนั่งเล่นไว้สำหรับรับแขก และพักผ่อนประเภทกิจกรรมดูทีวีและอ่านหนังสือชั้นถัดไป ชั้นดาดฟ้าเป็นที่ซักผ้าและตากเสื้อผ้ารวม ห้องน้ำส่วนใหญ่จะเป็นห้องน้ำรวม(ยกเว้นอาคาร B1และB5)ซึ่งรายละเอียดแยกแต่ละอาคารจะแสดงในภาคผนวก ก. โดยผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างแปลนพื้นที่ของอาคารส่วนใหญ่ แยกเป็นแต่ละหมวดอาคารดังนี้

อาคารหมวด A

ภาพที่ 4.2 แสดงตัวอย่างแปลนพื้นของอาคารหมวด A

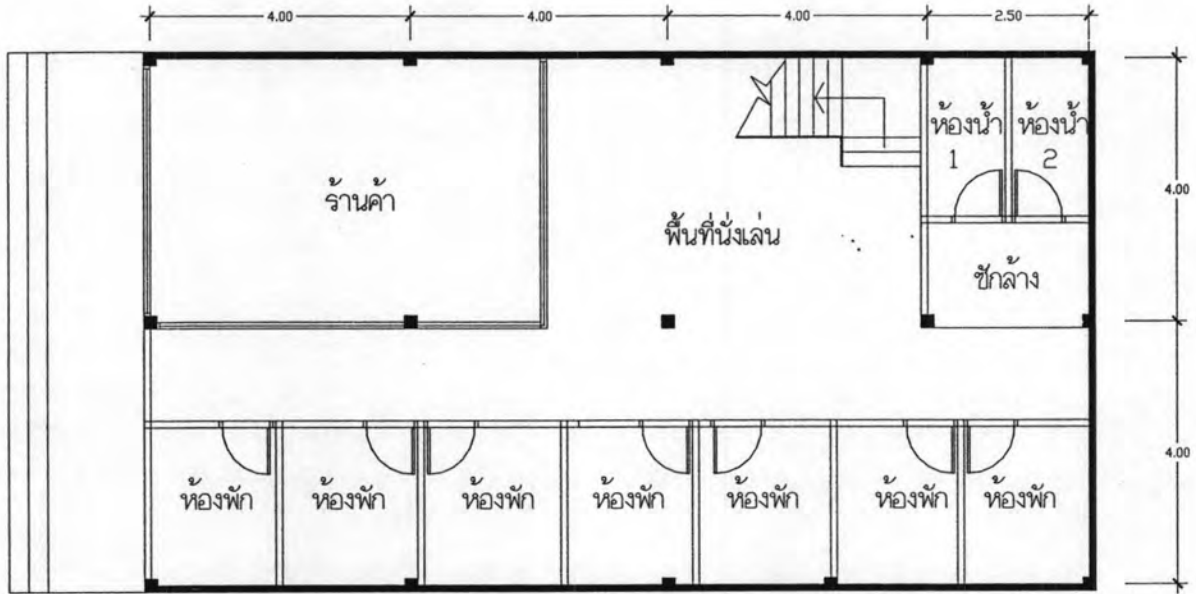
แปลนชั้น 1

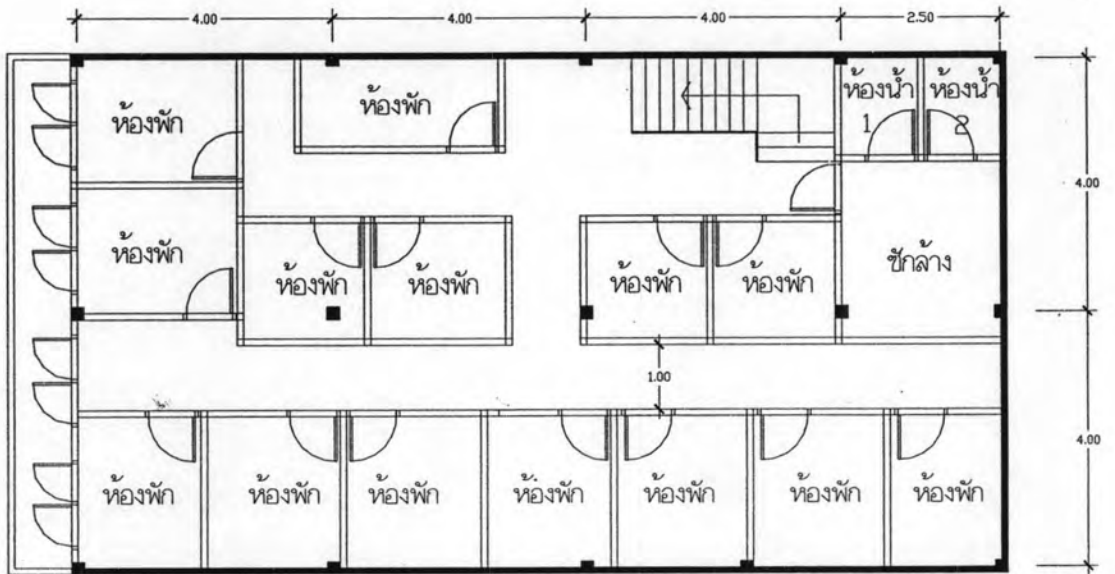
แปลนชั้น 2,3,4

อาคารหมวด B

ภาพที่ 4.3 แสดงตัวอย่างแปลนพื้นของอาคารหมวด B

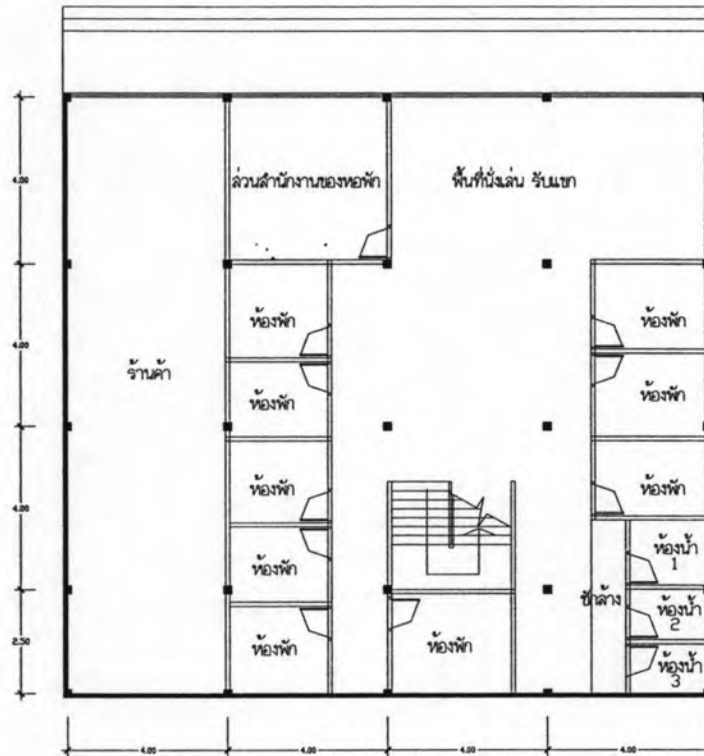
แปลนชั้น 1

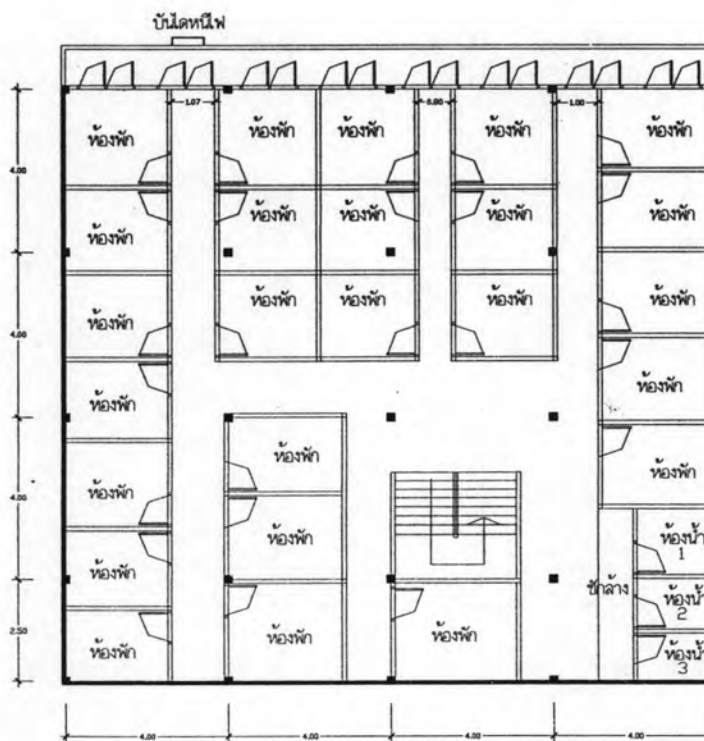
แปลนชั้น 2,3,4

อาคารหมวด C

ภาพที่ 4.4 แสดงตัวอย่างแปลนพื้นของอาคารหมวด C

แปลนชั้น 1

แปลนชั้น 2,3,4,5

ภาพที่ 4.5 แสดงตัวอย่างพื้นที่ซักเสื้อผ้าและตากเสื้อผ้าบริเวณชั้นดาดฟ้า

1.3 วัสดุแบ่งกันห้องพักภายในของอาคารทั้ง 3 ประเภท ที่ทำการศึกษาลงพื้นที่จะเป็นผนังเบา วัสดุส่วนใหญ่เป็นไม้อัดสูงประมาณ 2 เมตร เหนือขึ้นไปเป็นมุ้งลวดสูงชนท้องพื้นเพื่อระบายอากาศ

ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างวัสดุแบ่งกันห้องพักภายใน และมุ้งลวดเหนือผนังที่ระดับ 2 เมตร

1.4 อุปกรณ์ภายในห้องพัก ของอาคารทั้ง 3 ประเภท ประกอบไปด้วย เตียง ที่นอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเขียนหนังสือ พัดลมเพดาน อย่างละ 1 ชุด โดยอุปกรณ์ภายในห้องพักดังกล่าวทางหอพักจัดเตรียมไว้ให้ โดยในจำนวนนี้มีห้องพักที่มีห้องน้ำในตัว ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด B คือ B1 และ B5 ซึ่งภายในห้องน้ำมีสุขภัณฑ์ประกอบไปด้วย โถส้วมและฝักบัว

ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างอุปกรณ์ภายในห้องพัก

2. ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย

ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับขนาดพื้นที่ภายในส่วนพักอาศัยต่างๆ เช่น พื้นที่ภายในห้องพัก ขนาดห้องน้ำ ทางเดินภายใน เป็นต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 พื้นที่ภายในห้องพัก ทั้ง 3 ประเภทอาคารจะมีขนาดต่ำกว่า 9 ตารางเมตร โดยขนาดห้องพักสูงสุด ที่ 8 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด C ,ขนาดห้องพักต่ำสุด ที่ 3.50 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด A และ B ,ขนาดห้องพักสูงสุดเฉลี่ยที่ 6 ตารางเมตรและขนาดห้องพักต่ำสุดเฉลี่ยที่ 4 ตารางเมตร

2.2 ในจำนวนนี้มีห้องพักที่มีห้องน้ำในตัว ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด B คือ B1และB5 โดยมีขนาดห้องพักสูงสุด ที่ 8.80 ตารางเมตร,ขนาดห้องพักต่ำสุด ที่ 6 ตารางเมตร

2.3 ระเบียงห้องพักแคบสุดมีขนาดความกว้าง 1.20 เมตร อยู่ในอาคารหมวด A และมีระยะห้องพักแคบสุดเฉลี่ย 1.80 เมตร

2.4 ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)มีขนาด 1.20 ตารางเมตรอยู่ในอาคารหมวด A และมีขนาดห้องน้ำ(ห้องน้ำรวม)โดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีขนาด 2 ตารางเมตร

2.5 ความกว้างทางเดินภายในแคบสุดมีขนาด 0.60 เมตร อยู่ในอาคารหมวด B และขนาดความกว้างทางเดินภายในแคบสุดโดย อาคารส่วนใหญ่มีขนาดความกว้าง 0.80 เมตร

2.6 ความกว้างบันไดภายในอาคารมีขนาดแคบสุดอยู่ในอาคารหมวด C มีขนาด 0.70 เมตร และความกว้างบันไดสูงสุดมีขนาด 1.45 เมตรอยู่ในอาคารหมวด C

2.7 ความสูงของเพดานภายในห้องพักและบริเวณโถงทางเดินของกลุ่มตัวอย่าง มีขนาดความสูงเฉลี่ย 3.00 เมตร ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่มีฝ้าเพดาน จะใช้ท้องพื้นค.ส.ล.ของใช้ถัดไปเป็นส่วนของฝ้าเพดานแทน โดยส่วนใหญ่จะมีความสูงเฉลี่ยประมาณ 3.00 เมตร

2.8 ขนาดความกว้างประตูห้องพักภายในของอาคารส่วนใหญ่ มีขนาดความกว้างเฉลี่ย 0.80 เมตร

3. ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย

ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องการระบายอากาศภายในอาคาร ระบบป้องกันอัคคีภัย บันไดหนีไฟของอาคาร เป็นต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การระบายอากาศภายในโถงทางเดินอาคารส่วนใหญ่ ใช้พื้นที่บริเวณด้านหน้า และด้านหลังเป็นที่ระบายอากาศสู่ภายนอก ซึ่งในบางอาคารของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนหนึ่งของห้องพักที่อยู่ติดกับผนังภายนอกของอาคาร ทำให้มีปัญหาในการระบายอากาศของบริเวณโถงทางเดิน

3.2 การระบายอากาศภายในห้องพักอาคารส่วนใหญ่ ใช้พื้นที่ตาข่ายมุ้งลวดบริเวณผนัง ส่วนด้านบนที่ระดับประมาณ 2 เมตร เป็นตัวช่วยระบายอากาศระหว่างห้องพัก

3.3 การระบายอากาศภายในห้องน้ำอาคารส่วนใหญ่ จะใช้ช่องระบายอากาศบริเวณผนัง ด้านหลังอาคารที่ติดกับภายนอกอาคารและ พื้นที่โล่งบริเวณผนังส่วนด้านบนที่ระดับประมาณ 2 เมตร เป็นตัวช่วยระบายอากาศ

3.4 ระบบป้องกันอัคคีภัย อาคารส่วนใหญ่จะมีถังดับเพลิง ตำแหน่งติดตั้งบริเวณโถงบันไดซึ่งโดยส่วนใหญ่จะติดตั้งแบบสลับชั้น ส่วนสัญญาณเตือนเพลิงไหม้จากการสำรวจอาคาร กลุ่มตัวอย่างไม่พบการติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว

3.5 บันไดหนีไฟอาคารส่วนใหญ่ร้อยละ 50 ขึ้นไปมีการติดตั้งบันไดหนีไฟ โดยมีการติดตั้งที่ระดับชั้น 2 ขึ้นไปจนถึงชั้นดาดฟ้า ขนาดความกว้างบันไดประมาณ 0.60 เมตร อยู่บริเวณด้านหน้าของตัวอาคารติดกับถนนภายในซอยหมู่บ้านวิกรม

4. สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำนวนสุขภัณฑ์และจำนวนห้องน้ำ ทั้งห้องน้ำรวม และห้องน้ำภายในห้องพัก

4.1 ห้องน้ำรวม จำนวนห้องน้ำรวมของอาคารส่วนใหญ่ จะมีอยู่ทุกชั้นโดยจำนวนห้อง ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของแต่ละชั้นและจำนวนของห้องพัก โดยขนาดจำนวนห้องน้ำต่อชั้นจะมี จำนวนมากที่อาคารหมวด C หมวด B และหมวด A ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ภายในห้องน้ำจะใช้ พื้นในการชักล้างรวมอยู่ในห้องน้ำด้วย จำนวนสุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำ โดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จะประกอบไปด้วย โถส้วม(ชนิดนั่งยอง) และฝักบัว อย่างละ 1 หน่วย

4.2 ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)มีขนาด 1.20 ตารางเมตรอยู่ในอาคารหมวด A และมี ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)อาคารส่วนใหญ่ มีขนาด 2 ตารางเมตร

4.3 ห้องน้ำภายในห้องพัก จากการสำรวจของกลุ่มตัวอย่าง พบห้องพักที่มีห้องน้ำในตัว อยู่ในอาคารหมวด B คือ B1และB5 ซึ่งภายในห้องน้ำมีสุขภัณฑ์ประกอบไปด้วย โถส้วมและฝักบัว อย่างละ 1หน่วย โดยขนาดของห้องน้ำมีขนาดต่ำสุด 1.20 ตารางเมตร.

สรุปผลการศึกษาลักษณะและรูปแบบทางกายภาพของอาคาร

จากผลการศึกษาลักษณะและรูปแบบทางกายภาพของอาคารผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยข้างต้นได้ดังนี้

อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ถูกดัดแปลงมาเป็นที่พักอาศัย โดยจัดทำเป็นห้องพักหญิงทั้งหมด ยกเว้นอาคาร C4 ซึ่งเป็นหอพักรวม โดยวัสดุแบ่งกันห้องพักภายในของอาคารทั้ง 3 ประเภท ที่ทำการศึกษารส่วนใหญ่ จะเป็นผนังเบา วัสดุส่วนใหญ่เป็นไม้อัดสูงประมาณ 2 เมตร เหนือขึ้นไปเป็นมุ้งลวดสูงชนท้องพื้นเพื่อระบายอากาศ

อาคารส่วนใหญ่บริเวณชั้นล่างจัดเป็นพื้นที่ส่วนนั่งเล่นไว้สำหรับรับแขก และพักผ่อนประเภทกิจกรรมดูทีวีและอ่านหนังสือ ชั้นคาเฟ่เป็นที่ซักผ้าและตากเสื้อผ้ารวม ห้องน้ำส่วนจะเป็นห้องน้ำรวม(ยกเว้นอาคาร B1และB5)

อุปกรณ์ภายในห้องพัก ของอาคารทั้ง 3 ประเภท ประกอบไปด้วย เตียง ที่นอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเขียนหนังสือ พัดลมเพดาน อย่างละ 1 ชุด โดยอุปกรณ์ภายในห้องพักดังกล่าวทางหอพักจัดเตรียมไว้ให้ โดยในจำนวนนี้มีห้องพักที่มีห้องน้ำในตัว ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด B คือ B1และB5 ซึ่งภายในห้องน้ำมีสุขภัณฑ์ประกอบไปด้วย โถส้วมและฝักบัว

พื้นที่ภายในห้องพัก จะมีขนาดต่ำกว่า 9 ตารางเมตร โดยขนาดห้องพักสูงสุด ที่ 8 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด C ,ขนาดห้องพักต่ำสุด ที่ 3.50 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด A และ B ,ขนาดห้องพักสูงสุดเฉลี่ยที่ 6 ตารางเมตรและขนาดห้องพักต่ำสุดเฉลี่ยที่ 4 ตารางเมตร จำนวนนี้มีห้องพักที่มีห้องน้ำในตัว ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด B คือ B1และB5 โดยมีขนาดห้องพักสูงสุด ที่ 8.80 ตารางเมตร,ขนาดห้องพักต่ำสุด ที่ 6 ตารางเมตร

ระยะห้องพักแคบสุดมีขนาดความกว้าง 1.20 เมตร อยู่ในอาคารหมวด A และมีระยะห้องพักแคบสุดเฉลี่ย 1.80 เมตร ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)มีขนาด 1.20 ตารางเมตรอยู่ในอาคารหมวด A และมีขนาดห้องน้ำ(ห้องน้ำรวม)โดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีขนาด 2 ตารางเมตร ความกว้างทางเดินภายในแคบสุดมีขนาด 0.60 เมตร อยู่ในอาคารหมวด B และขนาด ความกว้างทางเดินภายในแคบสุดโดย อาคารส่วนใหญ่มีขนาดความกว้าง 0.80 เมตร

ความกว้างบันไดภายในอาคารมีขนาดแคบสุดอยู่ในอาคารหมวด C มีขนาด 0.70 เมตร และความกว้างบันไดสูงสุดมีขนาด 1.45 เมตรอยู่ในอาคารหมวด C

ความสูงของเพดานภายในห้องพักและบริเวณโถงทางเดินของกลุ่มตัวอย่าง มีขนาดความสูงเฉลี่ย 3.00 เมตร ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่มีฝ้าเพดาน จะใช้ท้องพื้น ค.ส.ล.ของใช้ตัดไปเป็นส่วนของฝ้าเพดานแทน โดยส่วนใหญ่จะมีความสูงเฉลี่ยประมาณ 3.00 เมตร

การระบายอากาศภายในโรงทางเดินอาคารส่วนใหญ่ ใช้พื้นที่บริเวณด้านหน้า และด้านหลังเป็นที่ระบายอากาศสู่ภายนอก ซึ่งในบางอาคารของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนของห้องพักที่อยู่ติดกับผนังภายนอกของอาคาร ทำให้มีปัญหาในการระบายอากาศของบริเวณโรงทางเดิน

การระบายอากาศภายในห้องพักอาคารส่วนใหญ่ ใช้พื้นที่ตาข่ายมุ้งลวดบริเวณผนังส่วนด้านบนที่ระดับประมาณ 2 เมตร เป็นตัวช่วยระบายอากาศระหว่างห้องพัก

อาคารส่วนใหญ่จะมีถึงดับเพลิง ตำแหน่งติดตั้งบริเวณโถงบันไดซึ่งโดยส่วนใหญ่จะติดตั้งแบบสลับชั้น ส่วนสัญญาณเตือนเพลิงไหม้จากการสำรวจอาคารกลุ่มตัวอย่างไม่พบการติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว บันไดหนีไฟอาคารส่วนใหญ่ร้อยละ 50 ขึ้นไปมีการติดตั้งบันไดหนีไฟ โดยมีการติดตั้งที่ระดับชั้น 2 ขึ้นไปจนถึงชั้นดาดฟ้า ขนาดความกว้างบันไดประมาณ 0.60 เมตร อยู่บริเวณด้านหน้าของตัวอาคารติดกับถนนภายในซอยหมู่บ้านวิกรม

ห้องน้ำรวม จำนวนห้องน้ำรวมของอาคารส่วนใหญ่ จะมีอยู่ทุกชั้นโดยจำนวนห้องขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของแต่ละชั้นและจำนวนของห้องพัก โดยขนาดจำนวนห้องน้ำต่อชั้นจะมีจำนวนมากที่อาคารหมวด C หมวด B และหมวด A ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ภายในห้องน้ำจะใช้พื้นที่ในการซักล้างรวมอยู่ในห้องน้ำด้วย จำนวนสุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำจะประกอบไปด้วย โถส้วม(ชนิดนั่งยอง) และฝักบัว อย่างละ 1 หน่วย โดยมีขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)อาคารส่วนใหญ่ มีขนาด 2 ตารางเมตร

จากข้อมูลลักษณะทางกายภาพของอาคารผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแยกเป็นตารางแบ่งผลการวิจัย เป็นหัวข้อดังนี้

1. ลักษณะที่พัก
2. ขนาดพื้นที่
3. การระบายอากาศ
4. งานสุขาภิบาล
5. ระบบความปลอดภัยในอาคาร

โดยข้อมูลที่ระบุในตาราง จะมีหลายค่าตัวแปร(ในแต่ละอาคาร) เช่น ขนาดพื้นที่ ลักษณะของวัสดุกันห้องพัก ความสูงของเพดาน การระบายอากาศ จำนวนสุขภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งในการระบุข้อมูลจะใช้ค่าต่ำสุดที่มี และค่าร้อยละมากที่สุดแต่ละอาคาร เพื่อระบุในตารางและใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด

อาคาร	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7
ลักษณะที่พิก							
วัสดุแบ่งกันห้องพัก	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา
ภายในห้องพัก เตี้ย	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ที่นอน	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ตู้เสื้อผ้า	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
โต๊ะเขียนหนังสือ	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
พัดลมเพดาน	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	มี	มี	มี
ห้องน้ำ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ขนาดพื้นที่							
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	4.00	4.00	3.50	3.60	3.60	4.00	3.50
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	4.50	4.80	4.80	5.50	5:50	6.00	6.00
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	N	N	N	N	N	N	N
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	1.20	1.20	1.20	1.90	1.90	1.80	1.60
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)/(ตร.ม.)	1.20	1.80	1.80	2.00	2.00	1.50	1.50

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด A (ต่อ)

อาคาร	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำในห้องพัก)	N/A	N	N	N	N	N	N
ความกว้างทางเดินภายในแคบสุด (ม.)	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.70	0.80
ความกว้างบันได (ม.)	1.00	0.90	0.90	1.20	1.20	0.90	1.00
ความสูงของเพดานภายในห้องพักต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
ความสูงของเพดานทางเดินต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
ขนาดความกว้างประตูห้องพัก/(ม.)	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
การระบายอากาศ							
การระบายอากาศภายในโถงทางเดิน	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1
การระบายอากาศภายในห้องพัก	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2
การระบายอากาศภายในห้องน้ำ	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4	แบบที่ 4
งานสุขาภิบาล							
จำนวนสุขภัณฑ์ (ในห้องน้ำรวม) โถส้วม	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ฝักบัว	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
อ่างล้างหน้า	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด A (ต่อ)

อาคาร	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7
จำนวนสุขภัณฑ์(ภายในห้องพัก) โถส้วม	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
ฝักบัว	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
อ่างล้างหน้า	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
ระบบความปลอดภัยในอาคาร							
ถังดับเพลิง	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
สัญญาณเตือนเพลิงไหม้	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
บันไดหนีไฟ	มี	ไม่มี	มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
พื้นที่ส่วนกลาง(สำหรับนั่งเล่นพักผ่อน)	มี	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี

สัญลักษณ์ในตาราง

NA	หมายถึง	ไม่พบจากการสำรวจ
แบบที่ 1	หมายถึง	ใช้พื้นที่บริเวณด้านหน้า และด้านหลังเป็นที่ระบายอากาศสู่ภายนอกได้
แบบที่ 2	หมายถึง	พื้นที่ตาข่ายมุ้งลวดบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ
แบบที่ 3	หมายถึง	ช่องระบายอากาศบริเวณผนังด้านหลังอาคารที่ติดกับภายนอกอาคาร
แบบที่ 4	หมายถึง	พื้นที่โล่งบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด B

อาคาร	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9
ลักษณะที่พิก									
วัสดุแบ่งกันห้องพัก	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา
ภายในห้องพัก เตี้ย	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ที่นอน	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ตู้เสื้อผ้า	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
โต๊ะเขียนหนังสือ	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
พัดลมเพดาน	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ห้องน้ำ	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ขนาดพื้นที่									
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	7.50	NA	NA	NA	6.00	NA	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	3.70	4.00	3.50	4.00	N	5.00	3.70	5.50	4.00
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	8.80	NA	NA	NA	8.00	NA	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	5.50	5.00	5.00	6.00	N	6.00	4.70	5.50	6.00
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	1.95	NA	NA	NA	1.85	NA	NA	NA	NA
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	1.60	1.40	1.60	1.80	NA	1.80	1.80	1.80	1.80
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)/(ตร.ม.)	2.00	2.10	1.80	2.00	NA	2.00	2.00	1.70	2.50

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด B (ต่อ)

อาคาร	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำในห้องพัก)	1.30	NA	NA	NA	1.20	NA	NA	NA	NA
ความกว้างทางเดินภายในแคบสุด (ม.)	0.60	0.80	0.60	0.80	0.90	0.90	0.80	1.60	0.80
ความกว้างบันได (ม.)	1.00	1.20	1.00	1.20	0.70	1.45	1.00	1.00	0.80
ความสูงของเพดานภายในห้องพักต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
ความสูงของเพดานทางเดินต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
ขนาดความกว้างประตูห้องพัก/(ม.)	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
การระบายอากาศ									
การระบายอากาศภายในโถงทางเดิน	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1
การระบายอากาศภายในห้องพัก	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2
การระบายอากาศภายในห้องน้ำ	แบบ 3,4	แบบ 3,4	แบบ 3,4	แบบ 3,4	แบบ 3,4	แบบ 3,4	แบบ 3,4	แบบ 4	แบบ 3,4
งานสุขาภิบาล									
จำนวนสุขภัณฑ์ (ในห้องน้ำรวม) โถส้วม	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
ฝักบัว	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
อ่างล้างหน้า	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด B (ต่อ)

อาคาร	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9
จำนวนสุขภัณฑ์(ภายในห้องพัก) โถส้วม	มี	NA	NA	NA	มี	NA	NA	NA	NA
ฝักบัว	มี	NA	NA	NA	มี	NA	NA	NA	NA
อ่างล้างหน้า	ไม่มี	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
ระบบความปลอดภัยในอาคาร									
ถังดับเพลิง	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี	มี
สัญญาณเตือนเพลิงไหม้	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
บันไดหนีไฟ	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
พื้นที่ส่วนกลาง(สำหรับนั่งเล่นพักผ่อน)	มี	มี	มี	มี	มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี

สัญลักษณ์ในตาราง

NA หมายถึง ไม่พบจากการสำรวจ

- แบบที่ 1 หมายถึง ใช้พื้นที่บริเวณด้านหน้า และด้านหลังเป็นที่ระบายอากาศสู่ภายนอกได้
- แบบที่ 2 หมายถึง พื้นที่ตาข่ายมุ้งลวดบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ
- แบบที่ 3 หมายถึง ช่องระบายอากาศบริเวณผนังด้านหลังอาคารที่ติดกับภายนอกอาคาร
- แบบที่ 4 หมายถึง พื้นที่โล่งบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด C

อาคาร	C1	C2	C3	C4
ลักษณะที่พัก				
วัสดุแบ่งกันห้องพัก	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา	ผนังเบา
ภายในห้องพัก เตี้ย	มี	มี	มี	มี
ที่นอน	มี	มี	มี	มี
ตู้เสื้อผ้า	มี	มี	มี	มี
โต๊ะเขียนหนังสือ	มี	มี	มี	มี
พัดลมเพดาน	มี	มี	มี	มี
ห้องน้ำ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ขนาดพื้นที่				
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	NA	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	4.50	4.00	4.50	4.50
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	NA	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	8.00	6.50	5.50	5.00
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	NA	NA	NA	NA
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	2.00	1.85	1.80	1.90
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)/(ตร.ม.)	2.00	2.20	2.00	2.20

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด C (ต่อ)

อาคาร	C1	C2	C3	C4
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำในห้องพัก)	NA	NA	NA	NA
ความกว้างทางเดินภายในแคบสุด (ม.)	0.80	0.80	0.70	1.00
ความกว้างบันได (ม.)	1.45	1.45	1.45	0.70
ความสูงของเพดานภายในห้องพักต่ำสุด (ม.)	2.60	3.00	3.00	3.00
ความสูงของเพดานทางเดินต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00
ขนาดความกว้างประตูห้องพัก/(ม.)	0.80	0.80	0.80	0.80
การระบายอากาศ				
การระบายอากาศภายในโถงทางเดิน	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1	แบบที่ 1
การระบายอากาศภายในห้องพัก	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2	แบบที่ 2
การระบายอากาศภายในห้องน้ำ	แบบที่ 3	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4	แบบที่ 3,4
งานสุขาภิบาล				
จำนวนสุขภัณฑ์ (ในห้องน้ำรวม) โถส้วม	มี	มี	มี	มี
ฝักบัว	มี	มี	มี	มี
อ่างล้างหน้า	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคารหมวด C (ต่อ)

อาคาร	C1	C2	C3	C4
จำนวนสุขภัณฑ์(ภายในห้องพัก) โถส้วม	NA	NA	NA	NA
ฝักบัว	NA	NA	NA	NA
อ่างล้างหน้า	NA	NA	NA	NA
ระบบความปลอดภัยในอาคาร				
ถังดับเพลิง	มี	มี	มี	มี
สัญญาณเตือนเพลิงไหม้	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
บันไดหนีไฟ	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี
พื้นที่ส่วนกลาง(สำหรับนั่งเล่นพักผ่อน)	มี	มี	มี	มี

สัญลักษณ์ในตาราง

NA	หมายถึง	ไม่พบจากการสำรวจ
แบบที่ 1	หมายถึง	ใช้พื้นที่บริเวณด้านหน้า และด้านหลังเป็นที่ระบายอากาศสู่ภายนอกได้
แบบที่ 2	หมายถึง	พื้นที่ตาข่ายมุ้งลวดบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ
แบบที่ 3	หมายถึง	ช่องระบายอากาศบริเวณผนังด้านหลังอาคารที่ติดกับภายนอกอาคาร
แบบที่ 4	หมายถึง	พื้นที่โล่งบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคาร แบ่งเป็นค่ามากที่สุด ค่าน้อยที่สุดและค่าเฉลี่ยของแต่ละหมวดอาคาร

อาคาร	A			B			C		
	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย
ลักษณะที่พิก									
วัสดุแบ่งกันห้องพัก	-	-	ผนังเบา	-	-	ผนังเบา	-	-	ผนังเบา
ภายในห้องพัก เตียง	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
พื้นนอน	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
ตู้เสื้อผ้า	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
โต๊ะเขียนหนังสือ	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
พัดลมเพดาน	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
ห้องน้ำ	-	-	ไม่มี	-	-	ไม่มี	-	-	ไม่มี
ขนาดพื้นที่									
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	NA	NA	NA	7.50	6.00	-	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักต่ำสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	4.00	3.50	4.00	5.50	3.50	4.00	4.50	4.00	4.50
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	NA	NA	NA	8.80	8.00	-	NA	NA	NA
พื้นที่ห้องพักสูงสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ตร.ม.)	6.00	4.50	5.50	6.00	4.70	6.00	8.00	5.50	6.00
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบมีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	NA	NA	NA	1.95	1.95	-	NA	NA	NA
ระยะห้องพักแคบสุด(แบบไม่มีห้องน้ำในตัว)/(ม.)	1.90	1.20	1.20	1.80	1.40	1.80	1.85	2.00	1.88
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)/(ตร.ม.)	2.00	1.20	1.65	2.50	1.70	2.00	2.20	2.00	2.10

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคาร แบ่งเป็นค่ามากที่สุด ค่าน้อยที่สุดและค่าเฉลี่ยของแต่ละหมวดอาคาร (ต่อ)

อาคาร	A			B			C		
	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย
ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำในห้องพัก)	NA	NA	NA	1.30	1.20	-	NA	NA	NA
ความกว้างทางเดินภายในแคบสุด (ม.)	0.80	0.70	0.80	1.60	0.60	0.80	1.00	0.70	0.80
ความกว้างบันได (ม.)	1.20	0.90	0.90	1.45	0.70	1.00	1.45	0.70	1.45
ความสูงของเพดานภายในห้องพักต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
ความสูงของเพดานทางเดินต่ำสุด (ม.)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
ขนาดความกว้างประตูห้องพัก/(ม.)	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
การระบายอากาศ									
การระบายอากาศภายในโถงทางเดิน	-	-	แบบที่ 1	-	-	แบบที่ 1	-	-	แบบที่ 1
การระบายอากาศภายในห้องพัก	-	-	แบบที่ 2	-	-	แบบที่ 2	-	-	แบบที่ 2
การระบายอากาศภายในห้องน้ำ	-	-	แบบ3,4	-	-	แบบ3,4	-	-	แบบ3,4
งานสุขาภิบาล									
จำนวนสุขภัณฑ์ (ในห้องน้ำรวม) โถส้วม	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
ฝักบัว	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
อ่างล้างหน้า	-	-	ไม่มี	-	-	ไม่มี	-	-	ไม่มี

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาคาร แบ่งเป็นค่ามากที่สุด ค่าน้อยที่สุดและค่าเฉลี่ยของแต่ละหมวดอาคาร (ต่อ)

อาคาร	A			B			C		
	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย	ค่ามาก	ค่าน้อย	ค่าเฉลี่ย
จำนวนสุขภัณฑ์(ภายในห้องพัก) โถส้วม	NA	NA	NA	-	-	มี	NA	NA	NA
ฝักบัว	NA	NA	NA	-	-	มี	NA	NA	NA
อ่างล้างหน้า	NA	NA	NA	-	-	ไม่มี	NA	NA	NA
ระบบความปลอดภัยในอาคาร									
ถังดับเพลิง	-	-	มี	-	-	มี	-	-	มี
สัญญาณเตือนเพลิงไหม้	-	-	ไม่มี	-	-	ไม่มี	-	-	ไม่มี
บันไดหนีไฟ มี	-	-	ร้อยละ57	-	-	ร้อยละ66	-	-	ร้อยละ50
ไม่มี	-	-	ร้อยละ43	-	-	ร้อยละ34	-	-	ร้อยละ50
พื้นที่ส่วนกลาง(สำหรับนั่งเล่นพักผ่อน) มี	-	-	ร้อยละ57	-	-	ร้อยละ78	-	-	มี
ไม่มี	-	-	ร้อยละ43	-	-	ร้อยละ22	-	-	

สัญลักษณ์ในตาราง

NA

หมายถึง

ไม่พบจากการสำรวจ

แบบที่ 1

หมายถึง

ใช้พื้นที่บริเวณด้านหน้า และด้านหลังเป็นที่ระบายอากาศสู่ภายนอกได้

แบบที่ 2

หมายถึง

พื้นที่ตาข่ายมุงลวดบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ

แบบที่ 3

หมายถึง

ช่องระบายอากาศบริเวณผนังด้านหลังอาคารที่ติดกับภายนอกอาคาร

แบบที่ 4

หมายถึง

พื้นที่โล่งบริเวณผนังส่วนด้านบนเป็นตัวช่วยระบายอากาศ

4.2 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร

จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประเภทอาคาร ผู้วิจัยได้ทำการสรุปลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหน่วยของที่พักอาศัย เพื่อให้ทราบถึงปัญหาของอาคารที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย ซึ่งจะนำไปสู่ขั้นตอนในการเสนอแนวทางแก้ไขต่อไป

ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร โดยเทียบกับกฎหมาย และมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหน่วยของที่พักอาศัย ผู้วิจัยได้ทำการสรุปปัญหาโดยใช้เกณฑ์ของกายภาพอาคารที่ไม่ได้ตามกฎหมายหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง(ดูตารางที่4.5-4.8) มาสรุปเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร ซึ่งได้แบ่งหมวดของกฎหมายออกเป็น 4 หมวดคือ

1. ลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย
2. ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย
3. ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย
4. สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

โดยแต่ละหมวดมีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย

อาคารมีการปรับเปลี่ยนสภาพการใช้งานจากอาคารพาณิชย์เป็นที่พักอาศัยรวมมีการกันผนังห้องภายในเป็นผนังเบา โดยผนังระหว่างอาคารยังคงเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน อาคารส่วนใหญ่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นหอพักแต่มีการจัดให้มีส่วนต่างๆตามกฎหมายเกี่ยวกับหอพักกำหนด เช่นมีห้องนอน ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมชม ห้องน้ำและห้องส้วม เป็นต้น (ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.5ข้อ 1 และ3)

2. ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย

2.1 ห้องพักส่วนใหญ่มีขนาดเล็กโดยพื้นที่ภายในห้องพัก ทั้ง 3 ประเภทอาคาร จะมีขนาดต่ำกว่า 9 ตารางเมตร โดยขนาดห้องพักสูงสุด ที่ 8 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด C ,ขนาดห้องพักต่ำสุด ที่ 3.50 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในอาคารหมวด A และ B ,ขนาดห้องพักสูงสุดเฉลี่ยที่ 6 ตารางเมตรและขนาดห้องพักต่ำสุดเฉลี่ยที่ 4 ตารางเมตร ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.6 ข้อ 1 2และข้อ 6)

2.2 ความกว้างทางเดินภายในส่วนใหญ่มีขนาดแคบสุดมีขนาด 0.60 เมตร และมีความกว้างทางเดินภายในแคบสุดโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีขนาดความกว้าง 0.80 เมตร ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.6 ข้อ 4 และข้อ 5)

2.3 ขนาดห้องน้ำต่ำสุด(ห้องน้ำรวม)มีขนาด 1.20 ตารางเมตร และมีขนาดห้องน้ำ(ห้องน้ำรวม)โดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีขนาด 2 ตารางเมตร นอกจากนี้มีห้องน้ำภายในห้องพัก โดยขนาดของห้องน้ำมีขนาดต่ำสุด 1.20 ตารางเมตร ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.6 ข้อ 7 และ 4.8 ข้อ 2)

3. ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย

3.1 สัญญาณเตือนเพลิงไหม้จากการสำรวจอาคารกลุ่มตัวอย่างไม่พบการติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว โดยจากข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.7 ข้อ 2)

3.2 บันไดหนีไฟ ของกลุ่มตัวอย่างอาคาร โดยเฉลี่ยร้อยละ 50 ขึ้นไปมีการติดตั้งบันไดหนีไฟ และมีกลุ่มตัวอย่างบางอาคารไม่มีการติดตั้งบันไดหนีไฟ แสดงให้เห็นว่ายังมีบางอาคารไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.7 ข้อ 3 4 และข้อ 5)

3.3 การระบายอากาศ จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพบว่าอาคารส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.7 ข้อ 6) ทั้งนี้เป็นผลมาจากอาคารปรับสภาพภายในให้เป็นห้องพักที่ต่อเนื่องและติดกัน การระบายอากาศภายในอาคารของแต่ละห้องพัก จึงใช้พื้นที่เหนือผนังที่ความสูง 2.00 เมตร ซึ่งจัดทำเป็นตาข่ายมุ้งลวดเป็นที่ระบายอากาศ

4. สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

ห้องน้ำรวมของอาคารกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีอยู่ทุกชั้น โดยจำนวนห้องขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของแต่ละชั้นและจำนวนของห้องพัก โดยเฉลี่ย ในห้องน้ำจะมีสุขภัณฑ์ประกอบไปด้วย โถส้วม(ชนิดนั่งยอง) และฝักบัว อย่างละ 1 หน่วย ต่อ 1 ห้อง โดยจากข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมาย(ดูข้อมูลจากตารางที่ 4.8 ข้อ 1)

ตารางที่ 4.5-4.6 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง กับหน่วยของที่พักอาศัย โดยแบ่งหมวดของกฎหมายเป็นดังนี้

1. ลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย
2. ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย
3. ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย
4. สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

1.ลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องลักษณะและรูปแบบของที่อยู่อาศัย

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
1. อาคารพาณิชย์ต้องก่อสร้างด้วยวัสดุทนไฟ (กฎกระทรวง ฉบับ55 ข้อ15)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ผนังระหว่างอาคารเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน
2. ผนังของตึกแถวหรือบ้านแถว ต้องทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟด้วย แต่ถ้าก่อด้วยอิฐธรรมดาหรือคอนกรีตไม่เสริมเหล็ก ผนังนี้ต้องหนาไม่น้อยกว่า 8 เซนติเมตร (กฎกระทรวง ฉบับ 55 ข้อ16)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ผนังระหว่างอาคารเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน
3. หอพักอย่างน้อยต้องมีห้องนอน ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมชม ห้องอาหาร ห้องน้ำ และห้องส้วม ซึ่งมีสภาพถูกสุขลักษณะ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง(พระราชบัญญัติหอพักพ.ศ. 2507 มาตรา 9)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	อาคารส่วนใหญ่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นหอพัก แต่มีการจัดให้มีส่วนต่างๆตามกฎหมายกำหนด

2. ที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัย ในเรื่องที่ว่าว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
1. อาคารอยู่อาศัยรวมต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละหน่วยที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร (กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 ข้อ 19)	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	พื้นที่ต่ำสุดเฉลี่ย 4.00 ตารางเมตร สูงสุดเฉลี่ย 6.00 ตารางเมตร
2. ห้องนอนในอาคารให้มีความกว้างแคบที่สุดไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 8 ตารางเมตร (กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 ข้อ 19)	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	พื้นที่ต่ำสุดเฉลี่ย 4.00 ตารางเมตร สูงสุดเฉลี่ย 6.00 ตารางเมตร มีความกว้างสูงสุดเฉลี่ย 1.88 เมตร
3. ช่องทางเดินในอาคารอยู่อาศัยรวม ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร (กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 ข้อ 2)	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	มีระยะความกว้างเฉลี่ย 0.80 เมตร
4. ห้องหรือส่วนของอาคารที่ใช้การทำกิจกรรมต่างๆ ต้องมีระยะดิ่งไม่น้อยกว่า - 3.00 เมตรสำหรับชั้นล่าง และ 3.50 สำหรับชั้นสองขึ้นไป (กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 ข้อ 22)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	มีระยะความสูงเฉลี่ย - 3.00 เมตร
5. หอพักอยู่อาศัยให้มีขนาดห้องพักกว้างไม่น้อยกว่า 3 เมตร และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 12 ตารางเมตร บันได ผังและโครงสร้างหลักประกอบด้วยวัสดุถาวรหรือวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ (ข้อบัญญัติกทม. 2544 ข้อ 27)	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	พื้นที่ต่ำสุดเฉลี่ย 4.00 ตารางเมตร สูงสุดเฉลี่ย 6.00 ตารางเมตร มีความกว้างสูงสุดเฉลี่ย 1.88 เมตร

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย (ต่อ)

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
6.มาตรฐานเนื้อที่ และความกว้างต่ำสุด ห้องนอนต่อไป(ชนิด 1 เติง)เนื้อที่ห้องเล็ก ที่สุด 5.76 ตร.ม. ความกว้างต่ำสุด 2.40 เมตร(มาตรฐานที่อยู่อาศัย การเคหะ แห่งชาติ พ.ศ.2529)	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	พื้นที่ต่ำสุดเฉลี่ย 4.00 ตารางเมตร สูงสุด เฉลี่ย 6.00 ตาราง เมตร มีความกว้าง สูงสุดเฉลี่ย 1.88 เมตร
7.มาตรฐานเนื้อที่ และความกว้างต่ำสุด ห้องน้ำส้วม(ที่อาบน้ำ ส้วม ชักผ้า)เนื้อที่ ห้องเล็กที่สุด 2.16 ตร.ม. ความกว้างต่ำสุด 1.20เมตร(มาตรฐานที่อยู่อาศัย การเคหะ แห่งชาติ พ.ศ.2529)	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	พื้นที่เฉลี่ย 2 ตาราง เมตร
8. ความสูงของเพดาน ความสูงจากพื้นถึง เพดานของพื้นที่ใช้อยู่อาศัย จะต้องไม่น้อย กว่า 240 เซนติเมตร (มาตรฐานที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ พ.ศ.2529)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	มีระยะความสูงเฉลี่ย - 3.00เมตร
9. มาตรฐานความกว้าง และความสูงของ ประตูภายใน ประตูเข้าห้องนอน ความกว้าง ไม่ต่ำกว่า 0.80 เมตร(มาตรฐานที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ พ.ศ.2529)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	มีระยะความกว้าง เฉลี่ย 0.80 เมตร
10. ความกว้างของบันไดภายในหน่วยที่อยู่ อาศัย ต้องไม่น้อยกว่า 75 ซม. (มาตรฐานที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ พ.ศ.2529)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	มีระยะความกว้าง ต่ำสุดเฉลี่ย 1.00เมตร

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องที่ว่างและพื้นที่อาคารหน่วยพักอาศัย (ต่อ)

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
11.อาคารที่พักอาศัยที่มีคนอยู่เกินกว่าหนึ่ง คนต่อพื้นที่ 3 ตารางเมตรถือว่ามีคนอยู่มาก เกินไป (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 6/2538 ข้อ 2)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	พื้นที่ภายในห้องพัก ต่ำสุดเฉลี่ย 4.00 ตารางเมตร สูงสุด เฉลี่ย 6.00 ตารางเมตร และจากการวิจัย พบว่าในห้องพักมีผู้ พักอาศัย 1 คน

3.ความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย

ตารางที่ 4.7 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
1. ห้องแถวตึกแถว บ้านแถวและบ้านแฝดที่มีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถืออย่างใดอย่างหนึ่งจำนวนคูหาละ 1 เครื่องต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา(กฎกระทรวง ฉบับ 39 ข้อ 3)	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน	มีถังดับเพลิงตำแหน่งติดตั้งอยู่บริเวณ โถงบันไดในแต่ละชั้น
2. ห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว และบ้านแฝดที่มีความสูงเกิน 2 ชั้น ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ติดตั้งอยู่ภายในอาคารอย่าง 1 เครื่อง ทุกชั้นและทุกคูหา (กฎกระทรวงฉบับ 39 ข้อ 3)	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่ได้มาตรฐาน	ไม่พบจากการสำรวจ
3. อาคารที่สูงตั้งแต่สี่ชั้นขึ้นไปและสูงไม่เกิน 23 เมตร หรืออาคารที่สูงสามชั้นและมีคานฟ้า เหนือชั้นที่สามที่มีพื้นที่เกิน 16 ตารางเมตร นอกจากมีบันไดของอาคารตามปกติแล้ว ต้องมีบันไดหนีไฟที่ทำด้วยวัสดุทนไฟอย่างน้อยหนึ่งแห่ง และต้องมีทางเดินไปยังบันไดหนีไฟนั้นได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง (กฎกระทรวง ฉบับ 55 ข้อ 27)	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 57 ไม่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 43	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 66 ไม่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 34	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 50 ไม่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 50	ติดตั้งที่ระดับชั้น 2 ขึ้นไปจนถึงชั้นคานฟ้า ขนาดความกว้างบันไดเฉลี่ย 0.60 เมตร อยู่บริเวณด้านหน้าของตัวอาคารแต่ละหลัง

ตารางที่ 4.7 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องความปลอดภัยในหน่วยพักอาศัย (ต่อ)

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
4.บันไดหนีไฟต้องมีความลาดชันน้อยกว่า 60 องศา เว้นแต่ตึกแถวและบ้านแถวที่สูงไม่เกินสี่ชั้น ให้มีบันไดหนีไฟที่มีความลาดชันเกิน 60 องศาได้ และต้องมีชานพักบันไดทุกชั้น (กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 ข้อ 28)	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 57 ไม่ได้ มาตรฐาน ร้อยละ 43	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 66 ไม่ได้ มาตรฐาน ร้อยละ 34	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 50 ไม่ได้ มาตรฐาน ร้อยละ 50	ติดตั้งที่ระดับชั้น 2 ขึ้น ไปจนถึงชั้นดาดฟ้า ขนาดความกว้างบันไดเฉลี่ย 0.60 เมตร อยู่บริเวณด้านหน้าของตัวอาคารแต่ละหลัง
5.บันไดหนีไฟภายนอกอาคารต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร และต้องมีผนังส่วนที่บันไดหนีไฟพาดผ่านเป็นผนังที่บ่งก่อสร้างด้วยวัสดุด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟ(กฎกระทรวงฉบับที่ 55 ข้อ 29)	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 57 ไม่ได้ มาตรฐาน ร้อยละ 43	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 66 ไม่ได้ มาตรฐาน ร้อยละ 34	ได้มาตรฐาน ร้อยละ 50 ไม่ได้ มาตรฐาน ร้อยละ 50	ติดตั้งที่ระดับชั้น 2 ขึ้น ไปจนถึงชั้นดาดฟ้า ขนาดความกว้างบันไดเฉลี่ย 0.60 เมตร อยู่บริเวณด้านหน้าของตัวอาคารแต่ละหลัง
6.ห้องแถว ตึกแถว และอาคารพาณิชย์ ต้องมีช่องหน้าต่างหรือประตูเปิดสู่ภายนอกได้ไม่น้อยกว่า 20 ใน 100 ส่วนของพื้นที่อาคารทุกชั้น ช่องหน้าต่างหรือประตูเปิดสู่ภายนอกหมายถึงช่องเปิดของผนังด้านสาธารณะ หรือด้านที่ห่างที่ดินเอกชน สำหรับอาคารชั้นสองลงมาไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร สำหรับชั้นสามขึ้นไปไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร (กฎกระทรวงฉบับที่ 55)	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	อาคารปรับสภาพภายในให้เป็นห้องพักที่ต่อเนื่องและติดกัน การระบายอากาศภายในอาคารของแต่ละห้องพัก จะใช้พื้นที่เหนือผนังที่ความสูง 2.00 เมตร ซึ่งจัดทำเป็นตาข่ายมุ้งลวดเป็นที่ระบายอากาศ
7.การระบายอากาศของพื้นที่อยู่อาศัยช่องหรือหน้าต่างที่เปิดได้ขนาดเล็กที่สุดจะต้องมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้องนั้นๆ โดยให้มีช่องเปิดในทิศทางตรงกันข้ามและลมสามารถผ่านได้ตลอด (มาตรฐานที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2529)	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	ไม่ได้ มาตรฐาน	การระบายอากาศภายในอาคารของแต่ละห้องพัก จะใช้พื้นที่เหนือผนังที่ความสูง 2.00 เมตร ซึ่งจัดทำเป็นตาข่ายมุ้งลวดเป็นที่ระบายอากาศ

4. สุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

ตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องสุขลักษณะในหน่วยพักอาศัย

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
<p>1.อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าสอยได้ ต้องมีห้องน้ำและห้องส้วมไม่ส้วมไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด(กฎกระทรวง ฉบับ 39 ข้อ 8)</p> <p>- ห้องแถวหรือตึกแถวไม่ว่าจะใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยต่อพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละคูหาไม่เกิน 200 ตรม.ต้องมีที่ถ่ายอุจจาระ 1 หน่วย</p> <p>- ห้องแถวหรือตึกแถวไม่ว่าจะใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยต่อพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละคูหาเกิน 200 ตรม.ต้องมีที่ถ่ายอุจจาระ 1 หน่วย ที่ถ่ายปัสสาวะ 1 หน่วย และห้องน้ำ 1 หน่วย</p> <p>-ห้องแถวหรือตึกแถวไม่ว่าจะใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยแต่ละคูหาที่สูงเกิน 3 ชั้นต้องมีที่ถ่ายอุจจาระ 1 หน่วย ที่ถ่ายปัสสาวะ 1 หน่วย และห้องน้ำ 1 หน่วย</p>	<p>ได้ มาตรฐาน</p> <p>ไม่ได้ มาตรฐาน</p> <p>ไม่ได้ มาตรฐาน</p>	<p>ได้ มาตรฐาน</p> <p>ไม่ได้ มาตรฐาน</p> <p>ไม่ได้ มาตรฐาน</p>	<p>ได้ มาตรฐาน</p> <p>ไม่ได้ มาตรฐาน</p> <p>ไม่ได้ มาตรฐาน</p>	<p>ห้องน้ำรวมของอาคารกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีอยู่ทุกชั้นโดยจำนวนห้องขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของแต่ละชั้นและจำนวนของห้องพักโดยเฉลี่ย ในห้องน้ำจะมีสุขภัณฑ์ประกอบไปด้วย โถส้วม(ชนิดนั่งยอง) และฝักบัว อย่างละ 1 หน่วย ต่อ 1 ห้อง</p>

ตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะต่างๆของอาคารโดยเทียบกับกฎหมายและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยของที่พักอาศัยในเรื่องสัญลักษณ์ในหน่วยพักอาศัย(ต่อ)

กฎหมายและมาตรฐาน	หมวดอาคาร			
	A	B	C	ลักษณะ
2. ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตร และต้องมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า 0.90 เมตรถ้าเป็นห้องอาบน้ำด้วย ต้องมีเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า 1.50 ตารางเมตร มีลักษณะที่จะรักษาความสะอาดได้ง่ายและต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศ (กฎกระทรวง ฉบับ 39 ข้อ 9)	ได้ มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน	ขนาดห้องน้ำต่ำสุด (ห้องน้ำรวม)โดย เฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่างมีขนาด 2 ตารางเมตร